С Т А Н О В И Щ Е

от

Доц. д-р Влайко Емилов Воденичаров, дм

Катедра по епидемиология и хигиена

МФ, МУ - София

член на научно жури съгласно Заповед № Р-109-301/28.08.2026 г. на Ректора на Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна, във връзка с решение на Факултетния съвет на Факултет „Обществено здравеопазване“, протокол № 264/25.08.2026 г.

Относно: процедура за защита на дисертационен труд на д-р Галина Димова Нейкова-Сидоренко

„Психо-физиологична оценка на риска за здравето и работоспособността в малкия и среден бизнес“

С научни ръководители: проф. д-р Теодора Димитрова, дм

доц. д-р Цветелина Търпоманова, дм

Представен за публична защита пред научно жури за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ в област на висше образование **„7. Здравеопазване и спорт“**, професионално направление **„7.1. Медицина“**, по докторска програма „Хигиена (вкл. трудова, комунална, училищна, радиационна и др.)“.

Кратки биографични данни:

Д-р Галина Нейкова-Сидоренко завършва специалност „Медицина“ в Медицински университет – Варна през 1995 г. През 2024 г. придобива специалност „Трудова медицина“. Професионалният ѝ път включва работа като лекар в областта на вътрешните болести и спешната медицинска помощ, както и като общопрактикуващ

лекар. Впоследствие развива професионалната си дейност във фармацевтичния сектор. Научните ѝ интереси са насочени към професионалния стрес, психичното здраве на работното място, работоспособността и превенцията на професионалното прегаряне.

Актуалност и значимост на темата:

Дисертационният труд е посветен на психо-физиологичната оценка на здравето и работоспособността на работещи в малки и средни предприятия. Нарастващите изисквания в съвременната работна среда поставят на преден план въпросите за професионалния стрес, опазването на психичното здраве и съхраняването на работоспособността. Разгледаните в труда промени в работната среда, свързани с пандемията от COVID-19, допълнително подчертават значението на тази проблематика. Практическата значимост на разработката е свързана с възможността получените резултати да послужат за предлагане на режими на труд и почивка и мерки за превенция на професионалния стрес, съобразени с характера на извършваната дейност и установената динамика на работоспособността.

Структура и съдържание:

Дисертационният труд е с обем 186 страници и е структуриран в шест глави, обхващащи литературен обзор, цел, задачи и методи, резултати, обсъждане и ограничения, изводи и препоръки и приноси. Библиографският списък включва 134 източника.

Литературният обзор разглежда психичното здраве и благополучието на работното място, механизмите на стреса и подходите за неговото управление. Представени са основни теоретични модели на професионалния стрес, особеностите на малките и средните предприятия и промените в работната среда, свързани с пандемията от COVID-19. Разгледаната проблематика обосновава избора на темата и подхода на изследването.

Целта е насочена към психо-физиологична оценка на здравето и работоспособността на работещи в административни и производствени звена, въз основа на която да се предложат режими на труд и почивка. За постигането ѝ са поставени пет задачи, обхващащи условията на труд, начина на живот, здравния статус, психичното здраве и динамиката на работоспособността.

В изследването са включени общо 314 лица от администрацията, информационните технологии, строителството, шивашкото производство и

земеделието. Използвани са анкетни, клинични и лабораторни методи, индексът на работоспособността WAI, коректурен тест, графична тремометрия, САН тест и стандартизирани психометрични инструменти. Функционалните измервания са проведени в началото, средата и края на работния ден в понеделник, сряда и петък. Отделните показатели са анализирани върху различни подизвадки според наличните валидни данни. Приложени са описателен, сравнителен, корелационен и регресионен анализ.

Резултатите показват преобладаваща добра и много добра обща работоспособност сред оценените с WAI лица. Проследяването с коректурния тест установява най-високи стойности на точност и продуктивност в средата на работната седмица и спад в края на петъчния работен ден. Представени са данни за възприетия стрес, депресивната симптоматика и компонентите на професионалното прегаряне, както и анализи на връзките им с функционалното състояние. Разгледано е значението на характера на труда, организационните условия, поведенческите и здравните характеристики за работоспособността.

Обсъждането съпоставя получените резултати с литературни данни и отчита ограниченията на изследването. Изводите обобщават установените зависимости и различия между изследваните групи. Препоръките са насочени към оптимизиране на режимите на труд и почивка, разпределението на задачите, ергономични подобрения и превенция на професионалния стрес.

Приносите са обособени като научни и практико-приложни. Сред съществените им аспекти се открояват съчетаването на функционални и психометрични методи, проследяването на дневната и седмичната динамика на работоспособността и предложените насоки за превенция при предимно умствен и предимно физически труд. Практическата им стойност е свързана с възможността да подпомогнат организацията на трудовия процес и опазването на здравето на работещите в малки и средни предприятия.

Авторефератът е съставен от 54 страници и подробно и точно отразява структурата и съдържанието на дисертационния труд.

Заключение:

Дисертационният труд на тема „Психо-физиологична оценка на риска за здравето и работоспособността в малкия и среден бизнес“ разглежда значим проблем в областта на трудовата медицина и представя комплексно изследване с практическа насоченост. Давам положителна оценка на дисертационния труд и предлагам на уважаемото научно жури да присъди на д-р Галина Димова Нейкова-Сидоренко образователната и научна степен „доктор“ в професионално направление „7.1. Медицина“, по докторска програма „Хигиена (вкл. трудова, комунална, училищна, радиационна и др.)“.

Заличено на основание чл. 5, §1, б. „В“ от Регламент (ЕС) 2016/679

гр. София Изготвил ст:

03.11.2026 г. Доц. д-р Влайко Воденичаров, дм